॥ ಸುಭಾಷಿತ ॥

ಮಹಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ತೃಪ್ತರಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಆತೃಪ್ತರಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಬದುಕುವ ಕಲೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಗುಡಿಸಲೇ ಸ್ವರ್ಗ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ದಾಹ ಇರಬಾರದು. -ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ನ್ಯಾಯ ದಕ್ಕಲಿ

ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಕ್ರೌರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಲುಗಿದ 23 ವರ್ಷದ ದೆಹಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯ ಸಾವು ಒಂದು ಶತಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಭಾರತವನ್ನು ಅಲಗಾಡಿಸಿದೆ. ಹೀನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಆಕ್ರೋಶ, ಜುಗುಪ್ಸೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಭಾರತೀಯರು ವಿವಿಧ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೀದಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳ ಮೇಲಿನ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಈ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ದಾಖಲೆ. ಕಳೆದ 14 ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳ ಕಾವು ತಗ್ಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾವು, ಹೋರಾಟ ವ್ಯರ್ಥವಾಗದಂತೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಈ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣ, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗಲಿದೆ ಎಂಬಂತಹ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನೇನೊ ಪ್ರಧಾನಿ ಮನಮೋಹನ್ ಸಿಂಗ್ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಿರುವುದು, ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಕಾನೂನುಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಜಾರಿ. ಅತ್ಯಾಚಾರ ಪಿಡುಗಿನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಏಳು ವರ್ಷದಿಂದ ಆಜೀವ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವವರೆಗೂ ಈ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ 26ರಷ್ಟು ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಏಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಸಲು ಇದು ಸಕಾಲ.

ಅತ್ಯಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಿನ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಮೊದಲಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ದೂರು ನೀಡುವ ಮಹಿಳೆಯನ್ನೇ ಸಂದೇಹಿಸುವ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ್ನೂ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಮಹಿಳೆ ಯಾಕೆ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿದ್ದಳು, ಎಂತಹ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿದ್ದಳು ಎಂಬಂತಹ ಬಾಲಿಶವಾದ, ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳ ಮನಸ್ಥಿತಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ನಮ್ಮ ಉನ್ನತ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದವಳನ್ನೆ 'ಅಪರಾಧಿ'ಯಾಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ವೃತ್ತಿಪರವಲ್ಲದ, ಇಂತಹ ಮನೋಭಾವ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಂದಲೇ ತನಿಖೆಯ ಹಾದಿ ತಪ್ಪುವುದು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ, ದೋಷಯುಕ್ತವಾದ ಎಫ್‌ಐಆರ್‌ಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ ಹಾಗೂ ಕಳಪೆ ತನಿಖಾ ವಿಧಾನಗಳು ಅತ್ಯಾಚಾರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಕಟು ವಾಸ್ತವ. ಈ ಅದಕ್ಷತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ ಮಹಿಳೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುವುದು ಮರೀಚಿಕೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. 'ಅತ್ಯಾಚಾರದಂತಹ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವುದು ಖಚಿತ' ಎಂಬಂತಹ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅತ್ಯಾಚಾರಿಗಳಿಗೆ ರವಾನಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವ ಪೊಲೀಸ್, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು ಈಗಲಾದರೂ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆ ವಿರುದ್ಧ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಖ್ಯಾ ಬಲ ಹೆಚ್ಚುವ ಅಗತ್ಯವೂ ಇದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಮನೆ ಒಳಗೆ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ಮಹಿಳೆಯ ಘನತೆಯ ಬದುಕಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವಂತಹ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಎಲ್ಲರದಾಗಬೇಕು.

ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದ ಪಾಲಿಕೆ

ನಗರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸುತ್ತು ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಕು, ನಮ್ಮ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಕಸ, ಕಿತ್ತುಹೋದ ರಸ್ತೆಗಳು, ಇಳಿಬಿದ್ದ ವಿದ್ಯುತ್‌ತಂತಿಗಳು, ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಪೋಸ್ಟರ್‌ಗಳು, ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ ಹರಡುತ್ತಾ ನಿಂತ ನೀರು...ಇಷ್ಟು ಸಾಲದೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳಲು? ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ನಗರ ಎಂದೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಈಗ 'ಹೆಗ್ಗಣ'ಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಚಿಂದಿಯಾಗಿದೆ. 'ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ತುಂಬದಿದ್ದರೆ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದಿವಾಳಿ ಎದ್ದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಘೋಷಣೆಯಾಗುವ ಆತಂಕದಲ್ಲಿದೆ' ಎಂದು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಆಯುಕ್ತರೇ ಮಾಸಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಆಯುಕ್ತರೇ ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ರೂ.918 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಬಿಲ್ ಪಾವತಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ.ರೂ.452 ಕೋಟಿ ಸಾಲದ ಕಂತು ಕಟ್ಟಬೇಕಿದೆ. ಬಾಕಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ರೂ.2.392 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹುಡ್ಕೋದಿಂದ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೇಳಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನೇ ಅಡಮಾನವಿಟ್ಟು ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದ ಬಿಬಿಎಂಪಿ, ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲೆ ಹೊರೆ ಏರುತ್ತಿರುವುದು ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲ.

ಬೃಹತ್ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಸದಸ್ಯರು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ದಾಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅವರು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಬಯಲಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ಹಗರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ ಘಟನೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ದಿವಾಳಿ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದಿದೆ. ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು, ಕಸ ವಿಲೇವಾರಿ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನೂ ಅವರೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು,ಕಸ, ರಸ್ತೆ, ಪರ್ಮಿಟ್, ನೀರು...ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿ, ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ವಿರಾಟ್ ರೂಪ ತೋರಿಸಿದ ಫಲ ಇಂದು ಆರ್ಥಿಕಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಂಗ್ಯವೆಂದರೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಪ್ಪಿಸಲೆಂದೇ ರೂಪಿಸಿದ ವರ್ಕ್ ಕೋಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆದದ್ದು! ಎರಡು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ಘಟನೆ ಪಾಲಿಕೆಯ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಹಾಕಿದ ಕನ್ನ. ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ನಕಲಿ ಬಿಲ್ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಪಾಲಿಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೂರು ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಲು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದಾಖಲೆಗಳಿರುವ ಕೊಠಡಿ 'ಆಕಸ್ಮಿಕ' ಬೆಂಕಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೇ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೆ ರಸ್ತೆಗಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಭ್ರಷ್ಟರ, ಕಬಳಿಕೆದಾರರ 'ಸ್ವರ್ಗ'ವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಬದ್ಧತೆ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡುವುದು ಎಂದು?

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ 50 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ

ಸೋಮವಾರ, 31-12-1962

ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ವಿರುದ್ಧ

ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ, ಡಿ. 30– ಭಾರತದ ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಕೇಳಿಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ವಿರೋಧಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಶಾಸನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯ ಸಮಿತಿ ಇಂದು ಸರ್ವಾನುಮತದ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿತು.

ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸಲು ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂ. ಯೋಜನೆ

ಬೆಂಗಳೂರು, ಡಿ. 30– ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸಲು ವಾರ್ಷಿಕ 9 ಲಕ್ಷ ರೂ. ವೆಚ್ಚವಾಗುವ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಯೋಜನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ಅಂಗೀಕಾರ ನೀಡಿದೆಯೆಂದು ಮೇಯರ್ ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯರ್‌ರವರು ಇಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ದಾರಿ ದೀಪ

ದಯೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ?

-ರೋಸೋ

ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮೊದಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ; ಹಕ್ಕುಗಳು ಆಮೇಲೆ ಬರಲಿ.

-ಡಿ.ವಿ.ಗುಂಡಪ್ಪ

ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸುಧಾರಣೆ: ವಿಳೇವಾರಿಯ ವೇಗ

ಭಾರತದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಅನ್ನು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರ ರಕ್ಷಕ, ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಆಡಳಿತದ ರಕ್ಷಾಕವಚ ಮತ್ತು ಜನರು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂಬ ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನೂ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಆರೋಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವ ಏನು?

ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನ್ಯಾಯಪೀಠಕ್ಕೆ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಿತ ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೊಂದು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಇಂಥದ್ದೊಂದು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಹಿಂದೆ ವಕೀಲರಿದ್ದಾರೆ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ವಿಶ್ಲೇಷಕರು ಕೂಡಾ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನೇ ಮರೆತ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಾ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಕಿ-ಅಂಶ ಆಧಾರಿತ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೊಂದರ ಎದುರು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಆರೋಪಿಸಲಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷಣಗಳೂ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇಂಥದ್ದೊಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತಂತೆ ಇರುವ ಸ್ಥಾಪಿತ ಗ್ರಹೀತಗಳನ್ನು ಸುಳ್ಳೆಂದು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ (ಎಪಿಯು) ಕಾನೂನು, ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಭಾಗವು ನಿಕ್ ರಾಬಿನ್‌ಸನ್ ಅವರ 'ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್' ಎಂಬ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಹೊರತಂದಿದೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ನಿಕ್ ರಾಬಿನ್‌ಸನ್ ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಪ್ರಬಂಧ 1993ರಿಂದ 2011ರ ತನಕ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮೂರು ಬಹಮುಖ್ಯ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ.

ಒಂದು: ದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ತಲಾ ಜಿಎನ್‌ಪಿ (ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ) ಇರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನರು ದೇಶದ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು: ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತ ಮತ್ತು ಬಡ ಜನತೆಯ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿವೆ. ಮೂರು: ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 84ರಷ್ಟು ವಿಶೇಷಾನುಮತಿ ಅರ್ಜಿಗಳು (ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲೀವ್ ಪಿಟಿಷನ್). ಅಂದರೆ ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವಿವೇಚನಾ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು. ಇದು ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕುಸಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣವಿರುವುದು ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 2 ರಷ್ಟು.

ನಿಕ್ ರಾಬಿನ್‌ಸನ್ ಅವರು ಗುರುತಿಸಿರುವ ಈ ಮೂರೂ ಅಂಶಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪುನರ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿವೆ.

2011ರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತಲುಪಿದ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 40ರಷ್ಟು ದೆಹಲಿ, ಮುಂಬೈ ಹಾಗೂ ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಬಿಹಾರ, ಕೊಲ್ಕತ್ತ, ಒಡಿಶಾ, ಉತ್ತರಾಂಚಲ, ಚತ್ತೀಸ್‌ಗಡ, ಜಾರ್ಖಂಡ್, ಅಸ್ಸಾಂ, ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಹಾಗೂ ಸಿಕ್ಕಿಂ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದರೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 13ನ್ನು ಮೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ದೇಶದ ಶ್ರೀಮಂತವೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಭಾಗದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತಲುಪುತ್ತವೆ. ಅಪರಾಧಿಕ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವುದು ತೆರಿಗೆ (ಶೇ.14), ಆಸ್ತಿ (ಶೇ.13), ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸೇವಾ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾನೂನು (ಶೇ.20) ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು. ಈ ಬಗೆಯ ಅರ್ಜಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ದಷ್ಟೇ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಿವಿಲ್ (ಶೇ.9) ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ (ಶೇ.9) ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕಂಪೆನಿ ಕಾನೂನು (ಶೇ.17) ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಪ್ರಕರಣಗಳದ್ದೇ (ಶೇ.15) ದೊಡ್ಡಪಾಲು.

ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಮಾಣದ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. 1985ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾ 41ರಷ್ಟಿದ್ದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಪ್ರಮಾಣ 2011ರ ವೇಳೆಗೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 2ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ.